

Sakan kartanon nykyinen isäntä Tõnis Kaasik.

Toikokuussa Jõhvi muuttuu baletti-festivaalikaupungiksi.

Toilan kylpylähotellissa kelpaa rentoutua virallisen kokousohjelman jälkeen.

Ihmeellinen Itä-Viro

Monen suomalaisen mielikuvissa Itä-Virumaa siinteleä kauempana kuin se todellisuudessa on. Vapaa-ajan matkailijat ovat hiljalleen löytäneet Viron koilliskulmassa sijaitsevan maakunnan. Me kävimme tutkimassa, mitä se tarjoaa liikematkailijoille.

Itä-Virumaan matkailusivujen selailu ilahduttaa tiukan budjetin tilaisuuden järjestäjää. Kokouspaketit, majoitus ja oheisohjelmat ovat varsin edullisia ja yliyön kokouksen voi venyttää kahdeksi budjetin paukkumatta.

Aamulaivalla Tallinnaan ja palaveri käyntiin laivan kokoustiloissa. Lounasaikaan mennessä ehtii bussilla Venäjän ja Viron rajakaupunki Narvaan asti. Myös matkan varrelta löytyy syitä pysähtyä.

Evento tutustui kolmeen majoitusta ja kokoustiloja tarjoavaan vaihtoehtoon. Jokaisella on omanlaisensa historia, mikä tuodaan ylpeänä esiin.

Ministerin kallis harrastus

Kohteista lähimpänä, 150 kilometrin päässä Tallinnasta, on Sakan kartano.

Rakennukset laajoine maa-alueineen sijaitsevat korkealla, kalkkikivitörmän reunalla. Entiseen Meretorn-vartiotorniin kunnoste-

tuista kokoustiloista avautuu upea näkymä Suomenlahdelle.

Reippaimmat voivat hyödyntää alas rannalle vieviä portaita kokoustaukojen aikana. Rappuja on kuulemma nelisen sataa.

Alun perin aateliskartanoksi valmistunut rakennus alueineen toimi neuvostoaikana sotilastarkoituksissa. Kartanon nykyinen isäntä Tõnis Kaasik osti pahoin rapistuneen kartanon vuonna 2001 ja ryhtyi kunnostamaan sitä.

Kaasik oli Viron ensimmäinen ympäristöministeri ja harjoittaa nykyään kierrätysliiketoimintaa. Hän haluaa muuttaa kartanoalueen korkeatasoiseksi matkailukohteeksi.

– Tämä on kallis harrastus. Rahaa palaa, mutta ehkä jälkipolvet aikanaan nauttivat, Kaasik uumoilee Sakan kartanon ravintolassa, jonka seinää koristavat lastenlasten kuvat.

Rakennusten lisäksi alueella on kunnostettu sodan aikaisia puolustusasemia, tehty ulkoilureittejä ja pystytetty kivinäyttely.

Sakan kartanokokouksen oheisohjelmaksi

Sakan kartanon alueella on kunnostettu sodan aikaisia puolustusasemia.

soveltuvat luontoaktiviteetit ja kulttuuri. Läheisen Jõhvin kaupungin konserttitalo tarjoaa monipuolista ohjelmaa. Baletista kiinnostuneet sijoittavat tilaisuutensa toukokuulle ja varaavat majoituksen hyvissä ajoin, sillä silloin Jõhvi muuttuu balettifestivaalikaupungiksi.

Kotoisa kylpylähotelli

Parin tunnin ajomatkan päässä Tallinnasta tervehtii tulijaa Toilan kylpylähotellin tornitalo. Toilan kylpylä on kehittynyt vuosien kuluessa kaivosmiesten kuntohoitolasta ny-

Törmärannikon maakerrostumat näkyvät Koillis-Viron rantaviivalla.

kyaikaiseksi, kotoiseksi kongressikylpyläksi.

– Kaikki hotelliimme tulee läheltä: henkilökunta asuu lähistöllä, ravintola suosii lähiruokaa, leivät ja jäätelö valmistetaan paikan päällä. Jopa käsille ja jaloille on tarjolla rypsiöljyhoito, johon öljy saadaan lähipelloilta, luettelee myyntipäällikkö Kärt Purga.

Uusia tuulia ja oppia käydään toki hakemassa maailmalta. Henkilökunta on käynyt muun muassa Tšekissä ja Intiassa tutustumassa eri hoitomuotoihin.

Toilan vetonauloja ovat törmärannikko ja luonto. Viron korkeimmat rantatörmät komeilevat lähistöllä ja Toilan satamassa meripelastusseura järjestää merihenkistä oheisohjelmaa. RIB-veneiden kyydissä voi ihailla mereltä käsin törmärannikkoa, jossa näkyvät vuosisatojen aikana muodostuneet maakerrostumat.

Rapistunut kaunotar

Narva-Jõesuu oli aikoinaan Pietarin ylimystön rantalomakohde. Tätä tavalliselta kansalaiselta suljettua aluetta koristi parhaimmillaan lähes tuhat pitsihuvilaa.

Nykyään huviloista on jäljellä enää muutamia. Maailmansotien välillä niitä siirrettiin muualle maahan ja neuvostoaikana niiden rappeutumista yritettiin välttää käyttämällä niitä teollisuuslaitosten lomakoteina. Uuden itsenäistymisen ja matkailuvirtojen tyrehtymisen myötä ne jäivät pitkäksi aikaa rapistumaan.

Viime vuosikymmenen aikana tätä varsin kirjavantasosta kylpyläkaupunkia on kunnostettu, ja osa suunnitelmista odottaa edelleen täytäntöönpanoa.

Kahdentoista kilometrin pituisen hiekkarannan tuntumassa sijaitsevan Meresuu Spa -kylpylähotellin 11. kerroksesta avautuvat upeat maisemat. Hotellissa on kokoustiloja sekä seitsemän saunan ja kahdeksan kylpyaltaan saunamaailma. Kokousohjelmaan kannattaa sisällyttää tauko ja osallistua hotelliin erikoisuuteen, saunarituaaliin, jossa eukalyptus tuoksu ja pellavapyyhkeet ja punatammivihdat heiluvat.

Oheisohjelmana läheinen Narvan kaupunki tarjoaa kiinnostavia kohteita. Käynti vuonna 2010 konkurssiin ajautuneen Kreenholmien tekstiilitehtaan raunioilla jättää kävijälle taatusti muistijäljen. Parhaimmillaan tehtaalla työskenteli jopa 16 000 henkilöä. Nyt valtavat hallit hilseilevät tyhjyyttään oppaiden johtamia vierailukierroksia lukuun ottamatta.

Myös Hermannin linna ja kierros Victorian bastionin tunneissa kuuluvat Narvan läheisyydessä kokoustavan käyntikohteisiin. X

Purtseen linnakkeen isäntänä toimii Janner Eskor.

Maan alle

VIRON ruskea kulta, palavakivi, tuoksu ja näkyy Kohtla-Nömmelle matkatesassa. Palavankiven eli öljyliuskeen käsittelystä syntyvät tuhka vuoret savuavat horisontissa. Niiden ytimessä kiehuu nelisen sataa astetta.

Palavakivi lämmitti neuvostoaikoina muun muassa silloista Leninigradin kaupunkia. Siitä jalostettiin myös polttoainetta lentokoneisiin ja autoihin. Kaivokset tarjosivat hyvin palkattua työtä.

Nykyään kaivosalueella jylläävät uudet tuulet. Kohtlan kaivos on lopettanut toimintansa, mutta jatkaa maanalaista toimintaa hieman eri muodossa, Viron kaivostuomuseona.

Kaivostuomuseon synkissä käytävissä voi kokea huikkeen elämyksen. Vierailijat varustetaan kumisaappailla ja suo-japuvuilla ja käteen annetaan lamput. Sen jälkeen laskeudutaan pikkuruisissa junanvaunuissa kaivoskuilujen kosteahmyyseen maailmaan. Hyvällä tuurilla oppaaksi osuu ihka-aito mainari.

Vierailu huipentuu kaivostuomuseon lounaaseen, joka syödään maan uumenissa.

Ajelua avolouhoksella

KAIVOSMUSEON yhteistyökumppani, safariajeluja järjestävä Adrenaator Grupp, ajeluttaa ryhmiä Aidun avolouhosten alueella.

Meno on melkoista ja maastoauto matkaa milloin missäkin asennossa. Ikkunoista vilahtaa jyrkkiä pudotuksia ja tiukkoja nousuja. Safarin korkeimmalta kohdalta, Muurahaismäeltä, näkee veden täyttämät avolouhokset kokonaisuudessaan. Muurahaismäki on myös suosittu eväsretkipaikka.

Tulevaisuudessa Aidun louhoksessa tullaan näkemään erilaisia vesiaktiiviteetteja, sillä se on saanut rahaa vesiurheilukeskuksen rakentamiseen.

Käsityöläisolutta linnassa

KOTIINLÄHTÖPÄIVÄN kohokohtaksi sopii käynti Purtsen linnakkeessa ja sen panimoravintolassa.

Linnaketta vuodesta 2014 hallinnut yrittäjäpariskunta Sigrid Välbe ja Janner Eskor esittelee mielellään panimotuotteita ja linnoituksen monivaiheista historiaa.

1500-luvulta peräsin olevan ritarilinnan tarinassa vilahtelevat Flemingit, Taubet ja monet muut historian kirjoista tutut suvut. Linnake on toiminut vankilana, sikalana, viljavarastona ja asuntona. Se kunnostettiin vuosina 1987-90.

Kun kaivos lopetti toimintansa, 140 työttömäksi jäänyttä kaivosmiehistä ryhtyi kunnostamaan linnaa käsityönä paikallisia materiaaleja käyttäen, Eskor kertoo.

Vuonna 1991 Purtsen linnake voitti Viron parhaan rakennuksen palkinnon. Linnakkeessa on ravintolan lisäksi myös konserttitali sekä kokous- ja näyttelytiloja. Liikuntarajoitteisille linna ei jyrkkien portaiden vuoksi kuitenkaan sovellu.

